

ogsaa mærkeligt, at naar man her taler om dansk Industri, kan Kapitalen dertil godt være kommen Gud ved hvorfra. Den kan være skrabet sammen ved de Industrier af samme Art i Udlandet, som man herfra vil bekæmpe, det kan være fransk, tysk, engelsk, siamesisk Kapital, det kan være Kapital, der hæderligt kan være tjent ved Bordelvirksomhed eller paa ligegyldig hvilken anden Maade, blot det er Penge, som ere skrabede sammen, og som gøres nyttebringende her i industrielle Foretagender. Mange Gange ere Indehaverne, som her pleje vor danske Industri, Mænd, der knap kunne tale det danske Sprog. De ere ganske vist i deres Udtalelser „so dansk wie nogen Mann“, men det danske Hensyn er sjældent ægttere hos dem end Sproget. Derfor siger jeg, naar der er Industrier, som have vist, at de ikke have tilbørlig Interesse for Befolkningen, særlig for Arbejderne, er vort Hensyn til disse Industrier for intet at regne.

Jeg har nævnt Papirindustrien. Jeg har før haft Lejlighed til at udtale, at jeg mener, at Papirindustrien har stillet sig paa en saadan Maade overfor sine Arbejdere i Særdeleshed og Befolkningen i Almindelighed, at den ikke fortjener et Hensyn fra Arbejdernes Side. Saa er der Sukkerindustrien. Der er sagt saa meget om den, og det lader til, at den ligesom er den Tap, hvorefter hele Tolddebatten her drejer sig. Sukkerindustrien og Papirindustrien excellere endnu i lave Lønninger, Papirindustrien f. Eks. i kontinuerlig Drift med 12 Timers Arbejdstid. Hvis denne Industris Indehavere havde villet vise, at de ogsaa toge Hensyn til dem, der daglig arbejde for dem og faktisk tilvejebringe de Værdier, som Aktionærene dele, havde de vel ogsaa nok taget Hensyn til den Arbejdstid, Arbejderne faktisk have, og givet dem en Tredeling af Døgnnet, men det har man ikke gjort, fordi det kostede — ja tænk — 175,000 Kr. om Aaret for Papirfabrikkerne, og det vilde have gjort et Skaar af maaske et Par pCt. i Udbyttet, som i Forvejen kun er 12—13 pCt., og det kunde jo ikke gaa. Jeg synes derfor, at Papirindustrien og Sukkerindustrien, som vi i Dag have faaet saa tydeligt belyst af det ærede Medlem for Københavns 11te Valgkreds (Sigvald Olsen), vort Partis Ordfører, ikke fortjene det Hensyn, som man maaske maa tage til andre Industrier.

Den Fremgangsmaade, Sukkerfabrikkerne have brugt, kan med et mildt Ud-

tryk betegnes som ugenert. Hvis jeg skulde betegne den med et Udtryk, der ganske svarede til Forholdet, maatte jeg bruge et Udtryk, der vilde komme i stærk Strid med Formandens Klokke og Forretningsordenen. Jeg skal altsaa ikke bruge det. Men jeg skal erkende, at Sukkerfabrikkerne i det ærede Medlem for Maribo (Chr. Reventlow) har haft en udmærket Sukkeragent, som har stridt det, han kunde, for at bevare de Fordele, som Sukkerfabrikkerne have haft. Han har gjort det saa godt, han kunde, men jeg er ikke sikker paa, at Udbyttet svarer til den megen Ihærdighed.

Naar de danske Arbejdere skulle se paa dette Spørgsmaal, tror jeg, de saa godt som alle ville se paa det fra et Forbrugerstandpunkt. Sukker er, som Ministeren sagde, en Artikel, der anvendes i hvert eneste Hjem her i Landet, og det kunde dog vel neppe falde os ind at sige, at Hensynet til de forholdsvis faa Mennesker, der eje Sukkerfabrikkerne, skulde være større end Hensynet til hele Landets Befolkning. Det er ikke en snæver eller eksklusiv Kreds, som bruger Sukker, det gøre vi alle. Derfor mener jeg, at det Standpunkt, hvorpaa Arbejderne maa staa overfor Sukkerfabrikkerne, maa være et Forbrugerstandpunkt. Det ærede Medlem for Maribo (Chr. Reventlow) sagde forleden — og det er blevet bekræftet ved senere Udtalelser af andre ærede Medlemmer —, at det var ikke afgjort, at de, der eje den fede Jordovre paa Lolland og Falster, sade bedre i det end Folk med mager Jord. Nej, akkurat. Det er det, vi Socialdemokrater altid have sagt, at de fleste Mennesker ere Kapitalens Slaver. Toldbeskyttelsen er, f. Eks. ved et Ejerskifte, bleven kapitaliseret. Den anden Ejer har maattet betale den Fordel, som den tidligere Ejer havde i Kraft af Toldbeskyttelsen paa sin Roedyrkning. Saa kan den ny Ejer slide for at betale en anden Kapitalist, som har stukket Penge i Gaarden, eller som han ellers er afhængig af, fordi Gaarden er ham saa meget dyrere som den andens Fordring. Toldbeskyttelsen kommer altsaa ikke en Gang ham til gode, men de Kapitalister, som have Penge staaende i hans Gaard.

Slet saa galt som Præsten prædiker, gaar det nu heller ikke. Jeg kender ikke Sukkerfabrikkerens Forretningsgang, men jeg antager, det gaar med dette store Trustforetagende som med de fleste Ringdannelser, at de søge at gøre Mellemandlerne afhængige af sig. Jeg kender